



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou v právní věci

žalobce:

W. B., narozeného dne X,
státní příslušnost: X,
bytem X
adresa pro doručování X,
zastoupeného JUDr. Janem Kočím, advokátem
sídlem Ladova 2044/3, 128 00 Praha 2

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha

7

za účasti osoby

zúčastněné na řízení: **D. B.**, narozené dne X
bytem X,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2025, č. j. OAM-1543/ZA-ZA11-LE24-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osobě zúčastněné na řízení se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou, neboť žalobce pochází ze země, kterou ČR považuje za bezpečnou zemi původu a v průběhu řízení žalobce neprokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě nejprve stručně shrnul svou pobytovou historii v ČR od roku 2011, kde od roku 2013 pobýval na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU – jeho současné manželky (v tomto řízení v postavení osoby zúčastněné na řízení; k tomu viz dále bod 48. a 49. níže) – jehož prodloužení mu bylo v roce 2019 zamítnuto podle § 87f odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Všechny další žádosti o povolení k pobytu či k udělení víza mu byly také zamítnuty. Žalobce tvrdí, že důvodem zamítnutí jeho žádostí je skutečnost, že Bezpečnostní informační služba (BIS) prověřila jeho rodinu a zjistila, že jeho bratr je ve vazbě v ČR, a proto byl žalobce vyhodnocen jako bezpečnostní riziko, což je něco, s čím neměl nic společného a nemohl nijak ovlivnit. Žalobce tvrdí, že je bezúhonný, nikdy neměl problémy se zákonem, s manželkou mají od roku 2013 šťastný a spokojený manželský život. Žalobce dále zopakoval svůj azylový příběh a shrnul závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí.
3. K samotné žádosti o mezinárodní ochranu, pak žalobce v žalobě zopakoval důvody, které sdělil žalovanému: jeho bratranec se přidal k bojovníkům Islámského státu (IS) a pokoušel se se žalobcem a jeho bratrem v ČR spojit, aby se také k IS připojili, přičemž na konci roku 2018 jim začal vyhrožovat, že pokud pojedou do T., má tam lidi, kteří by jeho a jeho bratra mohli zabít, nemá také problém si je sám dohledat v Praze. To žalobce nutilo si na sociálních sítích vytvářet nové účty, aby nebyl s bratrancem ve spojení, teprve na konci roku 2018 vyhrožování přestalo. Na bratrance je přitom ve vlasti žalobce vydán zatykač. Dále měl žalobce kamaráda, který se vrátil do země původu žalobce, šel bojovat za IS do S. a tam zemřel. Na tohoto kamaráda se pak české bezpečnostní služby měly doptávat bratra žalobce.
4. Žalobce má též obavy o své bezpečí a bezpečí své rodiny, která žije v T., v případě dlouhodobějšího návratu do vlasti, neboť jeho rodině bylo vyhrožováno t. buňkou IS vhozením výhrůžného dopisu přes dveře rodinného domu. Žalobce přitom nemá dostatečné možnosti ochránit se před teroristickými buňkami.
5. Žalobce žalovanému vytkl, že v jeho případě jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Nesouhlasil s tím, že v jeho případě se neposuzuje, zda splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 citovaného zákona. Žalobce je manželem občanky ČR, přičemž zdůraznil, že se prokazatelně v ČR zdržoval a vedl manželský a společenský život. Důvodem, o který opírá splnění podmínek podle § 14 zákona azylu je právě jeho 12 let trvající šťastné manželství a snaha o založení rodiny, kdy s manželkou docházejí na kliniku kvůli umělému oplodnění. Pokud by byl žalobce vyhoštěn, jeho manželka by s ním odejít nemohla, protože má v ČR zaměstnání, splácí půjčku a chodí na vyšetření kvůli otěhotnění. Proto by bylo ukončení pobytu žalobce v ČR hlavně kvůli jeho rodinnému a soukromému životu nepřiměřené.
6. Dále žalobce uvedl, že dle § 13 odst. 2 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny. Žalobce se dle svých tvrzení za poslední roky plně integroval do české společnosti, plynule se naučil česky slovem i písmem, vytvořil

si zde blízké rodinné a přátelské vazby. Nikdy neohrožoval bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví nebo majetkové hodnoty. Žalobce uvedl, že kdyby nebyl v minulosti BIS vyhodnocen jako osoba nevyhovující, vše by bylo dnes jinak.

7. Žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 24. 2. 2004, čj. 6 Azs 50/2003-89, z něhož také citoval, upozornil na zásadu azylového řízení, že v pochybnostech se postupuje v prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. Žalobce tak nemusí nade vší pochybnost prokázat, že právě on může být v zemi původu nedostatečně ochráněn před rizikem ze strany islámské skupiny na pokyn svého bratrance. Hrozba nebezpečí je v jeho případě přítomna, což odporuje závěru žalovaného.
8. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
9. Součástí žaloby byl též návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, který soud usnesením ze dne 4. 4. 2025, čj. 1 Az 7/2025-23 nepřiznal. Usnesení nabylo právní moci dne 7. 4. 2025.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na tom, že se při posuzování žádosti žalobce nedopustil žádné nezákonnosti a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.
11. Žalovaný zdůraznil, že v případě žalobce byla jeho žádost zamítnuta z důvodu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodná, kdy toto ustanovení spočívá na pojmu „*bezpečná země původu*“ ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) citovaného zákona. U žadatelů pocházejících z takových zemí se tedy neposuzují důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, nýbrž zda daná země podmínky definice bezpečné země původu nesplňuje. To nevylučuje, aby žadatel v azylovém řízení prokázal opak, důkazní břemeno žadatele je však s ohledem na charakteristický znak tohoto druhu azylového řízení větší, a to proto, že se u tzv. bezpečných zemí dodržování mezinárodních závazků a dodržování lidských práv jejich občanů presumuje. Žadatel tak má povinnost nejen azylově relevantní důvody tvrdit, ale i relevantně doložit, k čemuž je pouhá výpověď žadatele zcela nedostačující. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek NSS, sp. zn. 5 Azs 66/2008, z něhož i citoval.
12. Žalovaný u žalobce musel s ohledem na shromážděné podklady o zemi původu žalobce o politické situaci a stavu dodržování lidských práv a na základě výpovědi žalobce v dané souvislosti konstatovat, že vlast žalobce je pro něj bezpečnou zemí původu. Byť žalovaný připustil, že stav v oblasti dodržování lidských práv ve vlasti žalobce není zcela bezproblémový, nedochází tam systematicky a soustavně k pronásledování podle čl. 9 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a tato země splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro zařazení na seznam bezpečných zemí původu, což je též v souladu s § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Žalobce přitom v průběhu správního řízení neprokázal opak.
13. Vzhledem k tomu, že země původu žalobce je uvedena na seznamu bezpečných zemí původu ve vyhlášce č. 328/2015 Sb., žalovaný nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků definice podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, a mohl rovnou přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečné země původu, přesto jsou součástí správního spisu navíc též materiály, které žalovaný konkrétně uvádí, které toto posouzení potvrzují.
14. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „směrnice 2013/32/EU“) a k § 32 odst. 9 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalovaný s takovým projednáním věci výslovně souhlasil a žalobce na výzvu soudu dle § 51 odst. 1 s. ř. s. nijak nereagoval.
17. Žaloba **není důvodná**.
18. Z předloženého správního spisu soud zjistil tyto skutečnosti relevantní z hlediska obsahu žaloby. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Příjímacím středisku cizinců Brno - Zastávka dne 15. 11. 2024. Šlo o jeho první žádost o mezinárodní ochranu.
19. V poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 21. 11. 2024 (č. l. 14–16 správního spisu) a z Protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany z téhož dne (č. l. 17–18), který probíhal za účasti tlumočnicka do jazyka arabského, soud zjistil, že žalobce do ČR přijel v roce 2011 autobusem z Itálie z ekonomických důvodů, je národnosti arabské, mluví arabsky, francouzsky; česky jen na 70 %, složitějším otázkám by nemusel rozumět, vyznává islám, je bez politického přesvědčení, je ženatý se státní občankou ČR, poznal se s ní v ČR po svém příjezdu, od roku 2013 měl v ČR přechodný pobyt, v roce 2016 požádal o trvalý pobyt, ale nebyl mu udělen. Důvod, proč mu nebyl pobyt prodloužen nezná, asi představuje nebezpečí pro ČR. Do jeho země původu cestovali s manželkou pravidelně na dovolenou, naposled tam byl v roce 2018, nikdy tam žádné problémy neměl, ani se státními či bezpečnostními orgány jeho země původu, od té doby je stále v ČR.
20. Jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že jeho bratranec se přidal k bojovníkům Islámského státu (IS) v S., a snažil se se žalobcem a jeho bratrem spojit. Protože jim bratranec vyhrožoval, musel si žalobce měnit účty na sociálních sítích, aby s bratrancem, který vystupoval pod přezdívkou A. O., nebyl ve spojení. Bratranec chtěl, aby se žalobce s bratrem také připojili k IS, a vyhrožoval jim, že když přijedou do vlasti, může je dát zabít lidmi, anebo si je dokonce může pomoci nějakých lidí najít a zabít v Praze. Bratranec mu začal vyhrožovat na konci roku 2018, od té doby jej už nekontaktoval, protože žalobce si změnil účty na sociálních sítích. Na bratrance žalobce je v jeho zemi původu vydán zatykač. Žalobce nemá o bratranci další zprávy, ale myslí si, že je teď v S. Kamarád žalobce jménem F., který žil v ČR, se vrátil do země původu žalobce a šel bojovat za IS do S., kde zemřel. České bezpečnostní služby se na jméno tohoto kamaráda doptávaly bratra žalobce. Buňka IS působící ve vlasti žalobce pak začala v roce 2019 vyhrožovat jeho rodině, kterou ve vlasti má (rodiče a dvě sestry s rodinami), že pokud se žalobce nebo jeho bratr vrátí, tak je zabijí. Vyhrožování proběhlo tak, že jim přehodili přes dveře dopis, žalobce však neví, kdo ten dopis přehodil. Kromě tohoto jednoho dopisu už od roku 2019 nikdo nevyhrožoval. Žalobce má strach z islámské skupiny, protože by ho mohli zneškodnit, spící buňky IS tam stále fungují. Na policii se může obrátit, ale žalobce si myslí, že by jej před těmi buňkami neochránila, protože policie často ani neví, kde se tyto buňky nacházejí. Dalším důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce je, že zde má manželku, občanku ČR, a tři neterě, dcery jeho bratra, který je teď ve vězení a žalobce se tak musí o neterě starat. Jiné

důvody žádosti o mezinárodní ochranu nemá, nemá svá tvrzení čím doložit, chtěl by v ČR zůstat s jeho manželkou. Žalobce využil svého práva na zpětné přetlumočení pohovoru, žádné námitky k němu neměl a protokol o pohovoru vlastnoručně podepsal.

21. Žalovaný si pro vydání rozhodnutí obstaral též výpis z Rejstříku trestů žalobce, ze dne 25. 11. 2024, který je bez záznamu, a dále podklady Policie ČR (č. l. 34–51 a č. l. 54–59) ze dvou řízení o správním vyhoštění, kterých byl žalobce účastníkem, zejména protokoly o výsledku žalobce a vydaná rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR podle § 50a zákona o pobytu cizinců (sp. zn. KRPA-299611/ČJ-2019-000022-50, a KRPA-70214/ČJ-2024-000022-50), jakož i zamítavá rozhodnutí o odvoláních proti nim (sp. zn. CPR-3129/ČJ-2020-930310-V251, a CPR-44052/ČJ-2024-930310-V243).
22. Dále ze správního spisu vyplývá, že žalovaný si k žádosti žalobce o mezinárodní ochranu opatřil a vycházel též z informací o zemi původu shrnutých ve třetím odstavci na straně 3 napadeného rozhodnutí, konkrétně z (1) informace OAMP MV ČR - Hodnocení T. jako bezpečné země původu, ze dne 23. 9. 2024; (2) informace OAMP MV ČR – T. – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 2. 2. 2024; (3) informace MZV ČR – T. – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 5. 11. 2024; (4) překlad informace Ministerstva zahraničních věcí USA – Zpráva o terorismu v zemi za rok 2023: T., ze dne 12. 12. 2024.
23. Dne 3. 2. 2024 (pozn. soudu: jde o zjevnou chybu v psaní, správně má být rok 2025 a takto soud napadené rozhodnutí též označil v záhlaví tohoto rozsudku) vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl jako nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu.
24. Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel z této právní úpravy.
25. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
26. Podle § 16 odst. 4 téhož zákona [j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.
27. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště,
 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a,

3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a

4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.

28. Podle § 2 bodu 25. vyhlášky Ministerstva vnitra, č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“) ČR považuje T. za bezpečnou zemi původu.
29. Soud nejprve uvádí, že institut bezpečné země původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále též „procedurální směrnice“). Podle čl. 36 odst. 1 této směrnice lze zemi považovat za bezpečnou zemi původu ve vztahu k jednotlivému žadateli jedině v případě, že nepředložil žádné závažné důvody vyvracející takový závěr (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 2. 2023, čj. 4 Azs 426/2021-37, nebo ze dne 27. 5. 2022, čj. 5 Azs 361/2021-31).
30. V dané věci je předmětem soudního přezkumu rozhodnutí, kterým byla žádost žalobce o mezinárodní ochranu žalovaným vyhodnocena jako zjevně nedůvodná. Soud byl proto povolán k posouzení, zda byly splněny podmínky výše citovaného § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle kterého žalovaný ve věci žalobce postupoval. Vzhledem k tomu, že T. je bezpečná země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu ve spojení s § 2 bodem 3 vyhlášky č. 328/2015 Sb., bylo na žalobci, aby prokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (viz zejména rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, na který odkazoval též žalovaný). Oproti jiným azylovým řízením je tedy v těchto případech především na žadateli, aby věrohodně tvrdil skutečnosti vyvracející uvedenou zákonnou premisu a označil tomu odpovídající důkazy. Závažné důvody, které by vyvracely závěr o tom, že T. lze považovat za bezpečnou zemi původu však žalobce dle názoru soudu neprokázal.
31. Žalobce předně tvrdil, že má obavu ze svého bratrance, který se přidal k IS a chtěl k nim naverbovat též žalobce a žalobcova bratra, kvůli čemuž jim také vyhrožoval smrtí. Do vlasti se vrátit nemůže, protože tam jeho rodině vyhrožovala t. buňka IS, že žalobce s jeho bratrem v případě návratu zabijí.
32. Žalovaný se těmito tvrzeními zabýval na str. 4 – 7 svého rozhodnutí. Konstatoval, že v případě žalobce lze T. považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu a procedurální směrnice. Žalobce dle svých slov v zemi svého původu nikdy neměl žádné problémy, a to ani s tamními státními či bezpečnostními orgány, nikdy tam nebyl trestně stíhán, v r. 2011 zemi původu opustil z ekonomických důvodů a později se tam, dle svého tvrzení při řízení o mezinárodní ochraně až do r. 2018, podle jeho výpovědi Policii ČR však i později, a to dokonce s manželkou, pravidelně vracel na dovolenou.
33. Žalovaný též provedl podrobný rozbor bezpečnostní a politické situace a stavu dodržování lidských práv v zemi původu žalobce na základě shromážděných podkladů (viz bod 22. výše); podklady ani rozbor situace žalobce, a to ani v žalobě, nenamítal. Soud se s tímto zhodnocením ztotožňuje a v podrobnostech na tento rozbor z důvodu stručnosti odkazuje (zejména str. 5 a 6).

34. Žalovaný na základě těchto aktuálních informací o zemi původu žalobce zejména zjistil, že v zemi původu žalobce se v rámci tzv. Arabského jara od roku 2011 uskutečnila řada liberálních a demokratických reforem, tato země přitom v porovnání s jinými zeměmi v regionu poskytuje svým občanům značná politická práva a občanské svobody. Demokratický režim a státem zaručená práva a svobody včetně svobody vyznání, shromažďování, projevu, zákaz diskriminace atd. jsou přitom garantovány ústavou. Pokud i byly zdokumentovány případy tvrdého zacházení ze strany policejních orgánů, existuje zde systém nápravy, kdy vyšetřování takových prohřešků spadá do pravomoci tří agentur tamního ministerstva vnitra, včetně generálního inspektorátu. Tyto prohřešky jsou pak obvykle řešeny disciplinárními kroky, mezi které spadá např. propuštění, přeložení nebo převedení na jinou práci. Dozor v zařízeních pro zadržené osoby nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody vykonává nezávislý orgán – Národní úřad pro předcházení mučení, který může do těchto zařízení vstupovat bez předchozího ohlášení či schválení, dále též dokumentuje případy mučení a špatného zacházení a podává žádosti o jejich vyšetření. V případě soudnictví probíhá reforma pomaleji a doposud není zcela nezávislé, a to také vlivem tzv. poloprezidentského režimu nastoleného současným prezidentem, který v roce 2022 odvolal 57 soudců a zrušil Nejvyšší soudní radu. Počet případů souzených vojenskými soudy v civilních kauzách postupně klesá a v roce 2023 byl takto projednán už jen jeden případ.
35. V některých lidskoprávních oblastech byla země kritizována za nedostatečnou ochranu, zejm. v souvislosti s pokračujícím bojem proti terorismu, ale v jiných byla oceňována, např. v oblasti rodinného práva a ženských práv. Žalovaný se též vyjádřil k dodržování práv sexuálních menšin a LGBTI komunity, kde situace zůstává zatím složitá v důsledku konzervativní společnosti. Podobně problematicky popsal též přístup k politické opozici a novinářům, přesto tam i nadále působila řada aktivních opozičních a k vládě kritických organizací. Zákon umožňuje pokojné shromažďování, vláda toto právo obecně respektuje a opoziční skupiny, lidskoprávní organizace a odbory taková shromáždění pořádají. Přestože neustále prodlužovaný výjimečný stav prezidentovi umožňuje zakázat demonstrace, u nichž je obava z narušení veřejného pořádku, policie k případným nepovoleným demonstracím přistupuje zdrženlivě. Po podpisu smlouvy s EU v létě 2023 se zklidnila i xenofobní rétorika t. představitelů vůči migrantům ze subsaharské Afriky. Problémy v ochraně lidských práv jsou tedy hlášeny z oblastí, které se žalobce vůbec netýkají, jako jsou politicky citlivé případy či nedostatečná ochrana sexuálních menšin. Ačkoliv v t. právním řádu existuje institut trestu smrti a soudy jej ukládají, v T. není v praxi tento trest od r. 1991 vykonáván. T. je členem OSN a přistoupilo k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. V T. působí široká škála domácích i mezinárodních skupin pro lidská práva, které provádějí vyšetřování případů týkajících se lidských práv a zveřejňují svá zjištění bez omezení vlády. Úřady umožňují místním i zahraničním aktérům nezávislý monitoring. Na obecné úrovni je zaručeno právo na veřejný a spravedlivý proces včetně opravných mechanismů, jež bylo soudy respektováno, ač se objevily stížnosti na nekonzistentní implementaci soudních rozhodnutí. Přes dílčí nedostatky T. splňuje kritéria pro své zařazení mezi bezpečné země původu.
36. Žalovaný dále upozornil, že pokud žalobce uváděl obavy z pronásledování svým bratrancem, stoupencem IS, který mu před 6 lety vyhrožoval, nelze takové pronásledování považovat za azylově relevantní, neboť podle § 2 odst. 6 zákona o azylu je azylově relevantním původcem pronásledování výhradně veřejná moc, nikoliv soukromé osoby. Žalobce přitom neprokázal, že by mu veřejná moc nebyla schopna nebo ochotna zajistit

odpovídající ochranu proti takovým soukromým osobám, z jeho tvrzení naopak vyplynulo, že se o to ani nepokusil. Navíc, sám žalobce uvedl, že na jeho bratrance byl v zemi jeho původu vydán zatykač, což naopak prokazuje, že státní orgány země původu žalobce osoby podezřelé z terorismu či z příslušnosti k teroristické organizaci stíhají.

37. Soud se s takovými závěry, které žalovaný opřel o informace o zemi původu žalobce, které k případu shromáždil, plně ztotožnil. Z informace Ministerstva zahraničních věcí USA – Zpráva o terorismu v zemi za rok 2023: T., ze dne 12. 12. 2024, na kterou odkázal též žalovaný, přitom jasně vyplynulo, že i v důsledku finanční a jiné pomoci USA dochází k profesionalizaci a zvyšování kapacit na boj proti terorismu, který je jednou z nejvyšších priorit země společně s ochranou hranic. T. přitom projevovalo důslednou připravenost bezpečnostních složek a provádělo v průběhu celého sledovaného roku protiteroristické operace, z nich tři nejvýznamnější tato informace též popsala např. rozbití desítek teroristických buněk a zatčení stovek osob). V rámci tohoto boje také docházelo k pomoci v oblasti vyšetřovacích dovedností, spolupráce mezi různými státními orgány a taktických dovedností, instruktáže v jednotlivých protiteroristických útvech a probíhaly též kurzy pro školení školitelů. Rovněž byl přijat nový kodex chování policie, který zakotvuje také odpovědnostní mechanismy k posílení dohledu a řešení případů zneužití policejních pravomocí. T. národní protiteroristická komise (CNLCT) v roce 2023 sledovala fyzické osoby, organizace a právnické osoby s vazbami na teroristické organizace a k prosinci zmrazila finance či aktiva 146 fyzických a právnických osob. T. je též členem několika organizací v oblasti boje s násilným extremismem a účastní se také vzdělávacích programů, které mají zabránit radikalizaci k násilí. Pokud je země v této oblasti lidskoprávními organizacemi kritizována, je to spíše z důvodu nejasné formulace pojmu terorismus v příslušných trestněprávních kodexech, které lze pak zneužívat proti jednotlivcům a na popření jejich svobody projevu, a dále z důvodu neustálého prodlužování výjimečného stavu prezidentem, který je v platnosti od listopadu 2015 poté, co extremisté napojení na IS provedli atentát na prezidentskou stráž.
38. Soud proto konstatuje, že tvrzení o žalobcově obavě, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí nebo vážná újma v důsledku výhrůžek jeho bratrance, který se přidal k IS nebo v důsledku vyhrožování t. buňky IS, nejsou důvodné, neboť ze zpráv o zemi původu, které žalobce žádným způsobem nezpochybnil, ani nedoložil opak, jasně vyplývá, že jeho země původu se snaží terorismus potírat, systematicky se na boj proti terorismu kapacitně i odborně připravuje a dosahuje také významných výsledků. Žalobce se přitom dosud nepokusil kontaktovat státní orgány své země původu s žádostí o pomoc proti údajným výhrůžkám jemu nebo jeho rodině.
39. Soud dále uvádí, že k možné hrozbě ze strany soukromých osob a (ne)využití vnitrostátních prostředků ochrany proti ní, existuje ustálená judikatura NSS (viz např. rozsudky ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 Azs 43/2008-47, a ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41, či usnesení ze dne 8. 11. 2012, čj. 2 Azs 22/2012-44, ze dne 17. 5. 2012, čj. 7 Azs 19/2012-22, či ze dne 25. 3. 2015, čj. 3 Azs 259/2014-26). V posledně citovaném usnesení přitom NSS uvedl, že *„původcem pronásledování nebo vážné újmy [se] rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. U soukromých osob jako původců pronásledování tedy musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. K této problematice existuje četná*

prejudikatura zdejšího soudu. Lze odkázat například na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41, podle kterého „aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“ V rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68, zdejší soud uvedl, že skutečnost, že „žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“

40. Nadto je nutno též dát zapravdu žalovanému v tom, že tvrzení žalobce vyznívají i zcela nevěrohodně. Žalovaný se k tomu vyjádřil na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí, kde upozornil na značné rozpory ve výpovědi žalobce ohledně překážek k vycestování, kdy žalobce v průběhu řízení o povinnosti opustit území vedených v roce 2019 a 2024 neuváděl žádné, kromě jeho manželského vztahu a života s občankou ČR. Přitom je jasné, že pokud by pociťoval skutečnou hrozbu ze strany bratrance a teroristických buněk v jeho vlasti, tyto důvody by jistě příslušným orgánům již v té době sdělil, navíc pokud od tvrzených vyhrůžek smrti uběhla mnohem kratší doba, než je tomu v případě řízení o žádosti o mezinárodní ochranu.
41. K tomu soud dodává, že obecně není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní *věrohodnou* výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (viz rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57).
42. Otázkou hodnocení věrohodnosti výpovědi žadatelů o mezinárodní ochranu se NSS ve své judikatuře opakovaně zabýval (viz např. rozsudky ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, č. 3279/2015 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 97/2019-41, nebo ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Mezi indikátory pro posouzení věrohodnosti azylového příběhu patří dle zmiňovaných rozhodnutí zejména konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, plauzibilita uváděných tvrzení (zejména ve světle opatřených relevantních informací o zemi původu) atd. (srov. též aktuálně usnesení NSS ze dne 20. 2. 2025, č. j. 3 Azs 171/2024-43).
43. Kromě toho, že soud považuje věrohodnost (plauzibilitu) tvrzení žalobce ohledně obav z bratrance a t. buňky IS ve vztahu k závěru o bezpečnosti T. za vyvrácené (viz body 32.–38. výše), nevyznívá výpověď žalobce ani konzistentně tak, jak na to správně poukázal též žalovaný v závěru str. 7 svého rozhodnutí. Nekonzistentnost své výpovědi poté, co byl s rozpory konfrontován žalovaným, žalobce omlouvá jazykovou bariérou a tvrzeními o porušení povinností policejních orgánů při jeho výsleších v souvislosti s řízeními o správním vyhoštění, resp. o povinnosti opustit území. Soud však musel dát zapravdu žalovanému, že z protokolů, které žalobce sám a dobrovolně vlastnoručně podepsal, vyplynulo, že to byl on, kdo tlumočníka pro účely řízení ani v jednom z řízení nepožadoval a prohlašoval, že českému jazyku rozumí, dokonce že „*doma [hovoří] s manželkou jen česky*“ (viz protokol ze dne 22. 8. 2019, č. j. KRPA-299611-10/ČJ-2019-000022-SV, č. l. 58 – 59 správního spisu). Z odpovědí na kladené otázky nelze vypozařovat, že by v důsledku jazykové bariéry docházelo k jakýmkoliv nedorozuměním, nebo že by žalobcova odpověď neodpovídala na kladenou otázku. Žalobce zcela jasně, přesně a věcně odpovídal na to, na co se ho policejní orgán dotazoval, včetně otázek týkajících se překážek, které by podle žalobce měly bránit

v jeho vycestování do vlasti. Konkrétně na tuto otázku pak v průběhu výsledku ze dne 12. 12. 2024 (čj. KRPA-70214-10/ČJ-2024-000022, č. l. 54-56 správního spisu), uvedl, že „žádnou překážku k vycestování nemá“ a „*nic mu [v T.] nehrozí, jak jsem uvedl, jezdíme tam každý rok na dovolenou k rodině.*“

44. Pokud žalobce v žalobě dále v rámci popisu své dosavadní pobytové historie tvrdil, že mu jeho žádosti o povolení k pobytu byly postupně zamítány z důvodu, že jeho bratra, který se nyní nachází ve vězení, zřejmě vyhodnotila BIS ČR za bezpečnostní riziko, k tomu soud uvádí, že rozhodnutí ve věcech pobytu cizinců lze napadnout žalobou ve zcela samostatném řízení a soud tak nemá pravomoc se k zákonnosti či důvodům vydání zamítavých rozhodnutí o žádostech žalobce jakkoliv vyjádřit.
45. Dále žalobce v žádosti o mezinárodní ochranu tvrdil, že u něj též existuje důvod zvláštního zřetele hodný, který odůvodňuje udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, anebo azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 téhož zákona, protože žalobce zde má manželku, občanku ČR, se kterou žije v dlouholetém a šťastném manželství, a neteře, o které se musí starat.
46. K tomu soud upozorňuje na znění ustanovení § 16 odst. 4 zákona o azylu, z něhož vyplývá, že v případě zamítnutí žádosti podle § 16 odst. 2 citovaného zákona, což je přesně případ žalobce, se jednoduše řečeno neposuzují důvody pro udělení jiné formy mezinárodní ochrany, tedy ani ve formě azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Rodinné vazby žadatele o mezinárodní ochranu jsou tak v těchto případech zcela azylově irelevantní, což ostatně potvrdila i judikatura NSS. Soud v této souvislosti odkazuje zejména na rozsudek ze dne 17. 2. 2021, čj. 7 Azs 347/2020-23, a tam citovanou judikaturu, podle kterého „[a]ni v situaci, kdy má cizinec rodinné důvody pro setrvání na území ČR, nepředstavuje tato skutečnost důvod pro přijetí jeho žádosti k věcnému projednání. Tímto postupem přitom nejsou porušeny mezinárodněprávní závazky ČR vůči soukromému a rodinnému životu cizince zaručené čl. 8 EÚLP. Jak vyplývá z výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu, pobyt cizince na území je třeba řešit v režimu zákona o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu cizinců, kteří pozbyli pobytové oprávnění, jak se stalo žalobci v nyní posuzovaném případě (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46, č. 18/2003 Sb. NSS, a ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016 - 59).“
47. Navíc, pro získání azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu, potažmo podle § 14 věty druhé téhož zákona (humanitární azyl za účelem sloučení rodiny) by nebyly splněny ani základní předpoklady pro jeho udělení, neboť v těchto případech jde o sloučení žadatele s rodinným příslušníkem, který je azylantem, tj. cizincem, kterému byl udělen azyl podle § 12 zákona o azylu. Žádného takového rodinného příslušníka žalobce ovšem nemá a ani to netvrdil, a naopak, požadoval sloučení ke své manželce, občance ČR.
48. Pro úplnost soud uvádí, že v důsledku administrativního pochybení poučil manželku žalobce, paní D. B., přípisem ze dne 24. 4. 2025, čj. 1 Az 7/2025-28, o možnosti připojit se k řízení o žalobě v postavení osoby zúčastněné na řízení. Žalobkyně podáním ze dne 2. 5. 2025, které doplnila dne 12. 5. 2025, vyjádřila písemný souhlas s postavením osoby zúčastněné na řízení. Ustálená judikatura NSS však toto postavení rodinným příslušníkům žadatelů o mezinárodní ochranu nepřiznává, kdy vychází z toho, že rodinného příslušníka žadatele o azyl nelze za osobu zúčastněnou na řízení považovat, neboť v takovém řízení nepřichází v úvahu možnost *přímého* dotčení jeho práv. NSS k tomu v usnesení ze dne 15.

12. 2005, čj. 1 Azs 155/2004-47, č. 1535/2008 Sb. NSS, konkrétně uvedl, že: „[k]ategorií osob zúčastněných na řízení sleduje soudní řád správní ochranu osob odlišných od účastníků soudního procesu, do jejichž práv fakticky (přímo) zasáhne další postup soudu. To však není případ řízení o udělení azylu. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno ve správním řízení zahájeném na základě žádosti stěžovatele o udělení azylu. Vydané rozhodnutí se týká pouze práv a povinností žadatele o azyl. Práva a povinnosti manželky a dcery stěžovatele nejsou přímo dotčena; [...]“. (shodně srov. např. aktuální usnesení NSS ze dne 28. 11. 2024, čj. 3 Azs 170/2024-47).

49. Vzhledem k nesprávnému poučení ze strany soudu však soud z procesní opatrnosti s paní B. dále formálně jednal jako s osobou zúčastněnou na řízení. Osoba zúčastněná na řízení ovšem nevyužila svého práva uplatnit námitky či vyjádření k předmětu řízení a její účast na řízení tak byla toliko formální a v konečném důsledku neměla na výsledek řízení žádný vliv. Toto pochybení soudu tak nemůže mít za následek nezákonnost tohoto rozsudku.

V. Závěr a náklady řízení

50. Soud v daném případě neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, ani jeho postupu, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
51. Výroky o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto nemá nárok na náhradu nákladů řízení, žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náklady řízení nepřiznal. Osoba zúčastněná na řízení netvrdila a ani soud nezjistil, že by jí v souvislosti s řízením o žalobě žalobce vznikly jakékoliv odůvodněné náklady řízení. Proto jí soud ve výroku IV. rovněž žádné náklady řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v záložce Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 21. května 2025

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně